

Adela Jušić

PRIKRITO, gibanje / STEALTH, movement

7. december–21. december 2016

KiBela, prostor za umetnost

MMC KIBLA, Maribor

Izbor ključnih del umetnice Adele Jušić, ki zasledujejo oblike nacionalne travme, izražene skozi izrazito osebni pogled, razgrinja plodove njenega delovanja zadnjih devet let. Umetnine delujejo kot oster popravek nezainteresiranega, zdolgočasenega in utrujenega zahodnjaškega pogleda in kot provokacija za naš otopel občutek in smisel za empatijo.

Adelina generacija (rojena leta 1982 v Sarajevu), kot tudi generacije pred njo, so bile, in tudi še vedno so močno zaznamovane z izkušnjo življenja skozi obleganje njihovega domačega in rojstnega mesta; obleganje je trajalo 1425 dni, od aprila 1992 do februarja 1996.

Skozi razstavo **PRIKRITO, gibanje / STEALTH, movement** je moč uzreti ustvarjalna prehajanja, od začetnih, ki so se ukvarjala z intenzivnimi osebnimi spomini, do kasnejših, ki so zaobjemala bolj univerzalno razumevanje kompleksnih (do)živetih izkušenj konflikta in posledic, ki so zaradi tega nastale. Najnovejša dela se napajajo s snovjo izkušnje vojne, od katere je minilo že dvajset let, in to tematiko uporabljajo za kritiko pomanjkljivosti in hipokrizije bosansko-hercegovske družbe v sedanjosti.

Prvikrat bo prikazano delo **Strelka pripravljena / Shooters Ready**, ob delih **Ostrostrelec / The Sniper**, **Kdo potrebuje DRNČ? / Who needs DRNČ** in **Slediti trzaju / Ride the Recoil**.

Razstava zajema naslednja dela:

Ostrostrelec / The Sniper, 2007: video podrobno razlaga individualno izkušnjo Adelinega očeta, ki je bil ostrostrelec v bosanski vojski, preden so ga ubili v boju 3. decembra 1992. Delo je globoka refleksija izgube in žalovanja, postavljena v kontekst vsakdanjih »izgub« življenj posameznikov v zgodnjih letih obleganja.

<https://adelajusic.wordpress.com/works/the-sniper/>

Kdo potrebuje DRNČ? / Who needs DRNČ?, 2008, (samostalnik iz okrajšave, Deterdžentni rastvarač naslaga čađi – Detergentno topilo plasti saj, vrsta čistila orožja): video performans, v katerem umetnica čisti zarjavelo očetovo puško z oljem; gre za ritual spomina, ki je poln izzivov, temelječ na prekinitvi normalnosti, simbolno prikazan z vključitvijo otrok v vsakdanja opravila vojaka iz prve bojne linije, ko ni na aktivnem služenju.

<https://adelajusic.wordpress.com/works/who-needs-drnc/>

Delo Slediti trzaju / Ride the Recoil, 2013, je povezano z video igro Sniper: Ghost Warrior 2 / Ostrostrelec: Bojovnik duh2, postavljeno v Sarajevo. Nastalo je v sodelovanju z Ervinom Prašljivićem, za zvočno produkcijo je poskrbel Ognjen Šavija. Predstavljen bo multimedijski del projekta, zvočna instalacija Taktični vodnik / Tactic's Guide, video Mladi ostrostrelec iz Sarajeva / Young Sniper from Sarajevo, video Ostrostrelec ustreljen / Sniper Shot in serija fotografij Deklica / Little Girl, ki nas sooči s serijo slik majhnega dekleta v rdečih kratkih hlačah, posnetih z vrha sarajevske stavbe, na kateri so včasih delovali ostrostrelci. Instalacija je prejela Posebno nagrado 54. Oktobrskega salona v Beogradu.

<https://adelajusic.wordpress.com/works/ride-the-recoil/>

Strelka pripravljena / Shooter Ready, 2016, ki prikazuje urjenje bosansko-hercegovskih žensk v Ameriki za misijo v Afganistanu, bo v Maribor doživelo svetovno premiero.

Štirje glavni nizi v umetniškem snovanju Adele Jušić so osebna biografija, konflikt in politika konflikta, trdna predanost feminizmu in institucionalni kritiki ter praksa, temelječa na kolektivizmu in solidarnosti. Če dela Jušićeve jemljemo kot celoto, vidimo osebni razvoj umetnice v času vojne, ki nam je predstavljen brez pomilovanja ali sentimentalnosti.

Najboljša umetnost iz BiH je naredila velik korak od reflektiranja vojne do reflektiranja trenutne post-konfliktne BiH družbe, ki je bila poškodovana in izprijena zaradi povojnega razvoja. Če gledamo na umetnost Adele Jušić v tej luči, obstaja veliko dokazov, da so njena dela, predstavljena v tej razstavi, med najbolj zanimivimi in prepričljivimi z območja bivše jugoslovanske države.

Peter Tomaž Dobrila

Producent: Društvo za sodobno umetnost X-OP

Koproducenti: Kulturno izobraževalno društvo KIBLA, Združenje za umetnost in avdio-vizualno produkcijo KODA MODRO, Pekarna Magdelenske mreže – Soba za goste / Guest Room.

Otvoritev v sredo, 7. decembra 2016, ob 19. uri.

Razstava bo na ogled do 21. decembra 2016.

KiBela/MMC KIBLA, Maribor

KiBela, prostor za umetnost

od ponedeljka do petka od 9. do 22. ure in v soboto od 16. do 22. ure (v nedeljo zaprto)